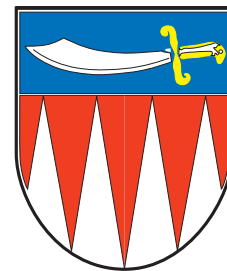

Pod hanáckým žudrem

www.prikazy.cz

Ročník XXV.

Občasník pro Příkazy a Hynkov

číslo 2.

Březen - duben 2024

Vážení spoluobčané,

počátkem nového roku Vás v našem občasníku tradičně informujeme o tom, jak skončil rozpočet obce za předcházející rok a také o tom, jaké investiční akce se chystají pro rok letošní.

Nejdříve však dovoluji malé ohlédnutí za rokem 2023. V tomto roce se podařilo dokončit hned několik projektů z let minulých. Nejdéle, od roku 2011, jsme se potýkali s pozemkovou úpravou na Hynkově. Investice za bezmála 30 milionů, kterou financoval Státní pozemkový úřad, je pro tuto část obce velkým počinem. Zbývá už jen vysadit pár stromů v sadu na okraji Hynkova a bude definitivně hotovo. Někteří srandisti by v tomto místě chtěli pěstovat rýži a také se ptali, zda už obec objednala vodního buvola na obdělávání rýžového pole? Musím je zklamat! V letošním rozpočtu na něj nezbylo. Pravděpodobně na toto místo necháme navězt ještě nějakou hlínu a budeme doufat, že vysazené stromy stojící vodu použijí ke svému růstu. Další dokončenou investicí, která začala v roce 2019, byl nový kanalizační systém na Hynkově. O kanalizaci v této části obce už bylo napsáno mnoho. Proto jen připomenou, že rozbor na výtoku z rybníků vycházejí dobře a letos nás ještě čeká zahájení zkušební provozu a následně kolaudace. V Příkazích mezi kaplí sv. Cyrila a Metoděje a bývalou pekárnou byla postavena poslední naplánovaná cyklostezka. V pořadí už třetí a z velké části ji stavěli obecní zaměstnanci. Úplně poslední investicí, která byla v rozpočtu v letech minulých, ale pořád se odkládala, protože jsme neměli všechna potřebná povolení, byla oprava krovy a střechy již zmiňované kaple v Příkazích.

K 31.12.2023 měla obec na účtech a na termínovaném vkladu finanční hotovost ve výši **14 113 340,- Kč.** Úrok z termínovaného vkladu za rok 2023, kam obec průběžně dávala volné finanční prostředky až do výše 10 mil. Kč, byl 520 tisíc korun. Obec má ve svém portfoliu hospodaření také pasiva, splácí úvěr, který si vzala na vybudování kanalizace na Hynkově. Výše úvěru činila k 31.12.2023 celkem 19 009 297,- Kč a zaplacené úroky z úvěru za celý rok činily 196 tisíc korun, při úroku 0,94 %. Při odpočítání výše zaplacených úroků z úvěru od výše úroků z termínovaného vkladu obec dosáhla kladného výsledku hospodaření s finančními prostředky ve výši 324 tisíc korun.

Schválený rozpočet pro letošní rok počítá s příjmy ve výši **57 641 287,- Kč** a výdaji **56 836 811,- Kč.** Rozdíl ve výši **804 476,- Kč** bude sloužit jako rezerva na pokrytí neplánovaných výdajů.

Jaké investiční záměry jsme naplánovali pro rok 2024?

Zcela největší investicí bude **dokončení rekonstrukce ubytovacích prostor Rolnické záložny, včetně instalace výtahu a dokončení fasády průčelí** této dominanty obce.

Nápis ROLNICKÁ ZALOŽNA už zase zdobí čelní fasádu a vyhotovil jej Jožka Trela ml. Předpokládaná investice se pohybuje okolo 10 milionů korun, které obec má na svých

účtech. Bourací práce, které jsou nutné pro vytvoření výtahové šachty, zasáhnou rovněž prostor výčepu restaurace, která je dnes otevřena pouze o víkend. O zajištění provozu pod záštitou obce se starají různí dobrovolníci a také naše spolky, hlavně v době konání plesů. Není to práce vůbec snadná, každopádně díky těmto lidem se daří alespoň 3 dny v týdnu zajistit utulný prostor pro všechny, kteří se chtějí potkávat. Snahou obce bude, aby s přicházejícím jarem bylo otevřeno více dní v týdnu a nejlépe, aby se zde znovu začalo dobře vařit. Bohužel, pořád se nám však nedaří sehnat kuchaře.

Cílem této investice je, aby Rolnická záložna poskytla ubytování pro autobus hostů, včetně dalších služeb, které s tím souvisí a aby obyvatelé naší obce, návštěvníci z okolí i z daleka, mohli zajít do kvalitní restaurace, kde je příjemné prostředí a kde se dobře vaří. Pro vylepšení ekonomiky provozu bude potřeba zapracovat na intenzivnějším využívání všech prostor k pronájmu, které se zde nacházejí. Když zastupitelé obce hlasovali o dokončení opravy Rolnické záložny, měli též na paměti potřebnost zachování této dominanty obce pro další generace. Bez rozsáhlých investic do rekonstrukce 3. patra, výtahu a nových technologií na zajištění ekonomické efektivity, tohoto záměru nelze dosáhnout.

Obec vyvěsila na Profilu zadavatele výzvu k podání nabídek na rekonstrukci. Zájemci o veřejnou zakázku mohou na stejný profil podávat svoje cenové nabídky na realizaci do 01.03.2024. Ještě týž den proběhne elektronické otevírání podaných nabídek. Po vyhodnocení a doložení všech dokladů ze strany vítěze se sejdou zastupitelé a budou hlasovat o uzavření smlouvy o dílo s vítězem této veřejné zakázky. Doufejme, že vše dobře dopadne a budeme mít štěstí na kvalitní realizační firmu. Obecní rozpočet rovněž počítá s investicemi do vybavení zrekonstruovaných pokojů. K tomuto účelu je zde připravena částka 700 tisíc korun.

Druhou největší investicí je **dostavba zázemí obecního úřadu.** Cílem tohoto záměru je vybudovat lepší zázemí pro uskladnění strojů a náradí a také vyklizení školního dvora pro potřeby základní školy. Paní ředitelka už má s tímto prostorem zajímavé plány a určitě Vás v průběhu času o nich bude informovat. Ze zbouřených kůlen má obec pro stavbu nových garáží několik palet cihel, ze smrků na Hynkově má materiál na vazbu. Krytinu v podobě pálených tašek nám před léty věnovali manželé Ivana a Mirko Spurní. Část krytiny již obec použila na střechu první části zázemí obecního úřadu. Předpokládaná investice na dostavbu zázemí je okolo 1,6 mil Kč za předpokladu, že obecní zaměstnanci provedou zbytek demoličních prací, úklid zbylého materiálu a udělají základovou desku včetně dešťové kanalizace a přípojky vody.

Na provoz naší základní a mateřské školy bude z obecního rozpočtu odesláno 1,6 mil Kč.

Společně s obcí Náklo dokončujeme přípravy na vyhlášení výběrového řízení pro zhotovitele projektové dokumentace na **intenzifikaci společné čistírny odpadních vod.** Hlavně

v zimním období, kdy probíhá čištění odpadních vod komplikovaněji než v teplých obdobích kalendářního roku, je čistírna na hranici své kapacity. Rovněž je potřeba se připravit na plánovanou výstavbu rodinných domů v obou obcích. V následujících 20 letech v obou obcích dohromady dojde k výstavbě asi 200 nových rodinných domů. Rozpočet počítá s investicí na projektovou dokumentaci **ve výši 0,5 mil Kč.**

Krom výše uvedeného počítá letošní rozpočet se spoustou dalších drobných investic, které uvádím heslovitě a v průběhu roku, až dojde k realizaci těchto záměrů, napíšu podrobnější komentář.

Oprava cest a chodníků v obou částech obce
Oprava Haťové cesty + obnovení zábradlí na mostcích
Vybudování zpevněného parkoviště před mateřskou školou
Realizace fotovoltaické elektrárny na střeše mateřské školy
Realizace dětského hřiště u kapličky v Příkazích a doplnění dětského hřiště na Hynkově
Utěsnění rybníka v biocentru Padělky – za dálnicí
Výsadba dvou liniových alejí ovocných stromů a ořezání památné lipové aleje
Oprava altánku v areálu TJ Sokol Příkazy
Zhotovení pergoly na dvoře KD Hynkov
Vymalování areálu a průchodu na hřiště
Dokončení studie na urbanistické řešení před Rolnickou záložnou
Zavedení energetického managementu v obci

Závěrem bych Vás chtěl pozvat na druhý ročník Josefovského koštu vína, který se bude konat v Rolnické záložně dne 16.03.2024. Program se ještě připravuje, každopádně zájemci o setkání a ochutnávku dobrého vína a poslech veselé muziky najdou další informace v pozvánce, která bude brzy zveřejněna na obecních stránkách a sociálních sítích.

Příjemné dny s úsměvem na tváři přeje Jarek Sívek

CO SE DĚLO VE ŠKOLE

Školní jídelna

Stejně jako škola, by měla výchovnou a vzdělávací funkci zastávat i školní jídelna. Děti tam jedí hlavní jídla převážnou část týdne, děti ve školce jedí dokonce téměř celý den. Přidávám se k názorům, že v dnešní době je nabízet dětem kvalitní vyváženou stravu a naučit je správným stravovacím návykům důležitější než kdy v minulosti. Děti jsou dnes extrémně vystavovány pokrmům z vysoce průmyslově zpracovaných potravin, v televizi i na internetu na ně vyskakují reklamy potravinářských firem na různé pochutiny, které chutnají skvěle a je s nimi strašná zába va a žádná párty se přece bez nich nemůže obejít! Odměňujeme je sladkostmi a jídlem. Na, tady máš džusíček, sladké pitíčko, přece nebudeš pít holou vodu! Vytváříme jim závislost na cukru. Často jim dáváme hlavně potraviny, které jim chutnají, hlavně že něco snědí. Co na tom, že čokoládový donut, pizza z mrazničky nebo stripsy a hranolky jim do těla nic dobrého nepřinesou, hlavně, že jí. Snažíme se jim dopřát, co jsme my tehdy neměli, vůbec si však neuvědomujeme, že jim vlastně ubližujeme. Jak bychom mohli, vždyť nám dospělým často pletou hlavy různé zaručené diety, výživové směry, a myslím, že většina žen včetně mě zná takoveto: Co bych tak ještě snědla, abych zhubla? Výsledkem

tohoto dění je, že se nyní potýkáme s epidemií obezity, zubního kazu a cukrovky. Cukrovkou v ČR trpí již více než 1 milion lidí, z toho převážná část cukrovkou 2. typu, která vzniká v drtivé většině jako důsledek letitého nezdravého stravování. My právě dnes stravou ovlivňujeme, jakými nemocemi mohou nebo nemusí trpět naše děti za 20, 30 let. Tvoříme jim návyky, které si ponese celý život. Nechci nikomu radit, jak se má stravovat doma, vždyť i ten dort a chlebiček občas k životu patří. Vím ale ze svého okolí, že převážná část rodičů se o zdravý životní styl snaží a takovouto stravu ve školním zařízení vítají a rodiče, kteří stravu neřeší, si mohou být jisti, že jejich dětem vyvážená strava rozhodně neublíží 😊. Chceme rodičům pomáhat udržet jejich snahy, případně dětem ve školní jídelně ukázat ten správný směr. Nabídnout jim kvalitní bílkoviny v podobě masa, luštěnin, vajec, ryb a mléčných výrobků, čerstvou i různě upravenou zeleninu, ovoce, brambory, obiloviny a kvasové nebo celozrnné pečivo, dále koření a bylinky, občas nějaký netradiční pokrm na ozvláštění nebo sladké jídlo v trošku zdravější variantě. Při vzpomínce na školní krupici nejedno dospělé srdce zaplesá 😊. Prostě dětem nabídnout pestrou a vyváženou stravu z co nejméně průmyslově upravených, zato obyčejných skutečných pokud možno lokálních a sezónních potravin. Takováto strava tělu prospívá, vyživí jej a nemáme tendence se jí přejídat. Nakrmí náš mikrobiom; už se přece dávno ví, že zdraví vychází od střev. A dobře vyživené a prospívající dítě má i lepší soustředění a schopnost učit se, což je v rámci školy velmi žádoucí. Tělu také nejvíce prospěje obyčejná čistá voda, popřípadě neslazený čaj, vždyť žádné dítě se nerodí s chutí na sladké. Zdravá strava také neznamená kupovat drahá avokáda a jiné superpotraviny, v našich podmínkách to může být třeba jablko, kvašená zelenina (pickles) nebo vlašské ořechy. Pokud budeme nabízet dětem převážně pestrou stravu bez průmyslově zpracovaných potravin a přísad, nemůžeme v jejich výživě udělat chybu. A právě o to se u nás ve školní jídelně snažíme. Například vepřové maso odebíráme čerstvé z Hanáckého gruntu v Unčovicích, nejelo přes půl světa, Bůh ví v jakém stavu a doufám, že postupem času se nám podaří zajistit další lokální dodavatele. Stále se samozřejmě učíme, zkoušíme a pilujeme a doufám, že se v příštím školním roce zařadíme do programu „Zdravá školní jídelna“. Myslím, že se všichni shodneme na tom, že chceme mít zdravé a šťastné děti.

V našem těle strávíme celý náš život, pojďme se o ně dobře starat! 😊

Irena Faltýnková, vedoucí školní jídelny

Školní jídelna očima našich žáků:

Do školní jídelny chodím moc rád. Veškeré jídlo, co mi nabídnou, sním. Je to tím, že mi tam chutná. Nejraději mám krupici a řízek s bramborovou kaší. Paní kuchařka se na mě vždy usmívá.

Franta Mádr, 3. třída

Rád chodím do školní jídelny, abych si mohl pochutnat na dobrém jídle. Paní ředitelka nám koupila nový nábytek, aby se nám lépe jedlo. Mám rád pití i jídlo. Vyberu si s kým si sednu, paní učitelka nám donese polévku.

Luky Dostál, 3. třída

Ve školní jídelně máme hodnou paní školnici, protože nám přidává. Nejraději mám špagety. Na pití mám rád vodu a šťávu.

Paní kuchařky vaří na jedničku.

Mari'a Petrovský, 3. třída

Když přijdu do školy, těším se, až bude oběd. Mám rád špagety a krupicovou kaši. Nemám rád koprovku a polévku.

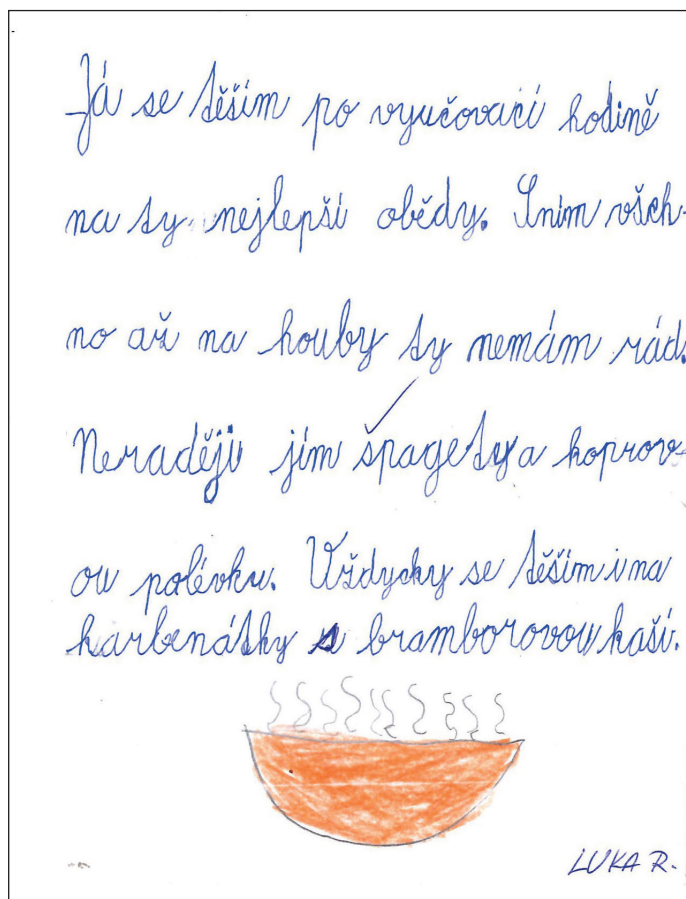
Mara Borůvka, 2. třída

Každý den se těším na oběd. Moc ráda chodím do školní jídelny. Mám ráda špagety a řízek s bramborovou kaší. Nikdy nejím játra.

Danielka Hejtmanová, 2. třída

Kuchařky si za vaření zaslouží velkou jedničku podtrženou. Ráda chodím do školní jídelny na špagety, to si i přidám.

Sofinka Vacová, 2. třída

Základní škola a mateřská škola Příkazy pořádá

JARNÍ TVOŘENÍ & DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

21. března 2024
od 16:00 hodin
ve škole, školce i školní kuchyni

CO VÁS ČEKÁ

- jarní tvoření - "vytvoř si"
- smoothie - "vyrob si"
- tělocvična - "zacvič si"
- herní aktivity pro každého
- kavárnička

Těšíme se na Vás

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA PŘIKAZY
zve budoucí prvňáčky a jejich rodiče na

ZÁPIS DO 1. TŘÍDY

pro školní rok 2024/2025
DNE 3. DUBNA 2024
OD 13:30-18:30 HODIN

S sebou zákonní zástupci přinesou rodný list dítěte a občanský průkaz.

Bližší informace k zápisu naleznete na webových stránkách školy www.zsprikazy.org

TĚŠÍME SE NA VÁS

Přelom roku v MŠ

Prosinec v MŠ jsme zahájili vystoupením na akci „Předvánoční Příkazy“. S dětmi jsme si pro publikum připravili vybrané vánoční koledy. Pro návštěvníky akce jsme měli v sále Záložny připraven stánek, kde jsme nabízely všechny možné výrobky jak našich dětí, tak i výrobky některých rodičů.

Další tradiční prosincovou akcí byl Mikuláš v MŠ. Všechny děti Mikuláš obdaroval sladkým balíčkem. A protože čert nikoho neodnesl, vše dopadlo dobře.

Před Vánoci proběhla v MŠ ještě vánoční besídka, na kterou jsme si s dětmi nacvičili krátkou hru „Živý Betlém“. Naše vystoupení se rodičům moc líbilo a velký úspěch mělo i vánoční tvoření s jejich dětmi. Dokonce se ukázalo, že děti byly zřejmě během uplynulého roku hodné, protože do školky zavítal těsně před Vánoci i Ježíšek a donesl dětem spoustu nových hraček.

Po vánočních prázdninách jsme spolu s paní Pacovskou připravili praktický program pro děti s názvem „Od zrníčka k bochníku“. Děti si vyzkoušely upéct svůj vlastní chleba. A že se jim povedl! Během ledna k nám pak do školky zavítalo také loutkové divadlo, které sklidilo úspěch, dětem se velmi líbilo a už se těší na další pohádku.

V únoru k nám zavítaly voňavé hádanky, kde děti hádaly a poznávaly různé vůně. Společně si ale i zazpívaly a zatančily. Ve stejném měsíci jsme také s vybranými předškoláky úspěšně ukončili kurz plavání, za který byli všichni účastníci odměněni mokrym vysvědčením, které dětem vykouzlilo úsměv na tváři.

Vendula Šrajbrová, za kolektiv MŠ

Tož nevím, jak dál

Vždycky, když zasednu k počítači, abych napsal něco do našich novin, přemýšlím, jestli ten článek nebude poslední. V mém věku člověk nikdy neví. A také si říkám, jestli mé články někdo vůbec čte. Konečně jsem pochopil, že zvýšit religiozitu v naší tradičně ateistické dědině svými články se mi nepodařilo. Bylo to vidět i na účasti na tradiční silvestrovské mši v naší kapli. Místních bylo jen pět, ostatní byli z Nákla nebo Skrbeně. A vyjadřovat se k dění ve světě i doma je v současné době nebezpečné. Abych neskončil u soudu nebo nám zakázali místní noviny. To si nemohu vzít na svědomí. Nepamatuji, že by situace byla někdy tak vypjatá. Říkám si, jestli světoví lídři (ale i naši) mají všech pět pohromadě, jestli mají vůbec pud sebezáchovy, o nějaké zodpovědnosti se nedá vůbec mluvit. Nejhorší je, že to obyčejný člověk nemůže ovlivnit. A tak se v ordinaci prokousávám články v časopisu 21. století a obdivuji, čeho všeho lidstvo dosáhlo, jak by mohlo všech poznatků smysluplně využít. No, a tak jsem se zařekl, že do politiky se plést nebudu. Nemůžu počítat, že všichni budou se mnou souhlasit. Nesouhlas mi místní dávají najevo tím, že mladší mne nezdraví a staří neodpovídají na pozdrav. Jen jednou jsem dostal za svůj článek v hospodě čtvrtku. A tak jsem se rozhodl, že v této rozhárané době, kdy většinou není do zpěvu, nebudu přilévat olej do ohně, a místo toho vám vyberu něco z toho, co jsem napsal. Možná vás to pobaví.

Letos jsem vynechal lyžování v zahraničí (byl jsem jen 2x v Hlubočkách), a tak jsem se zúčastnil prakticky všech plesů. Chtěl bych jejich organizátorům poděkovat za tu práci navíc, kterou pro nás ostatní pohodlně nezištně zajišťují. Chtěl bych jim touto cestou říct, že si jich moc vážím. Ty tam jsou doby, kdy na plesech v našem Repre bývalo i pět set lidí. Teď jsou organizátoři

Umět uspat smutek

Smutku ukolébavka
 má klaunova slůvka
 i s jeho divokostí
 velikou veselostí
 jeho sušičkou slz
 umírňující pulz
 rušičkou vzlykání
 jež smích nahání
 tvořítkem úsměvů
 jež přináší úlevu
 úleva jak poleva
 sladký smích zalévá
 klaun rozdává mlsání
 smutku hrozí uspání

Marcela Prázdna

spokojeni, když přijde aspoň 250 platících. Přitom se všechno zdražilo. Hudbu pod 20 tisíc neseženou a ještě ji musí rok předem objednat. Smekám před nimi, jak to psychicky zvládají. Dokážu to pochopit, protože sám jsem tři zvěrolékařské plesy v našem krásném Repre organizoval. Bylo to na začátku nového tisíciletí, tedy už v době budování vyspělé kapitalistické společnosti. Byly obnoveny profesní komory, tedy i naše zvěrolékařská. Já jsem byl tehdy ve výboru okresní komory. Organizoval jsem čtvrtletní posezení členů komory ve vinárně našeho hotelu. K poslechu hrála cimbállovka, k informacím o novinkách v naší medicíně jsem zval své známé profesory z brněnské univerzity. Jednou mi kamarád prof. Pospíšil povídal: „Stando, co kdybys v tom vašem krásném hotelu uspořádal moravský veterinární ples.“ Zkusil jsem to. Zašel jsem za Milanem Dragounem a měl jsem hudbu na velký sál. Kolega z Náměště zajistil cimbállovku Šumicu do vinárny. Přesto, že jsme poslali pozvánku do všech moravských okresů, přijeli ve větším počtu kolegové ze Znojma, Břeclavi a Opavy a skoro všichni kolegové z olomouckého vyšetřovacího ústavu. Z místních jich přišlo jen pár, z výboru komory nikdo. Zato přijel prezident komory a ústřední ředitel veterinární zprávy z Prahy, oba i s manželkami. S organizací mi pomohl i doyen veterinárních chirurgů a specialistů na malá zvířata Dr. Šnoflák, tehdejší místostarosta obce, který přítomné přivítal a ples zahájil. Účast bývala kolem 150 osob, vstupné 50 Kč. Z toho jsem zaplatil obě hudby, pronájem sálů a jiné, (např. pozvánky a hostesky). Zvládl jsem ty veterinární plesy 3x. Ale když jeden člen okresního výboru komory prohlásil, jestli já se údajně z pořádání plesu nemám dobře, vykašlal jsem se na všechno a z výboru odešel. Od té doby se nic zajímavého v olomoucké veterinární komunitě neděje. Jak se ten svět změnil, napadlo mne, když jsem se účastnil mysliveckého a sokolského plesu, kde byly účasti něco přes 200, ale na výskání to není. Proto jsem řekl ženě, že musíme jít podpořit naše hasiče, kteří měli ples jako poslední. Navíc měli smůlu, protože ve Skrbeni byly šibřinky a na Hynkově už tradiční masopust a večer pochovávaní basy. Zajeli jsme se dopoledne podívat na hynkovský masopustní rej. Žasl jsem. Tolik krásných a zajímavých masek jsem ještě neviděl. Bylo jich víc (údajně přes 70) než nás očumujících bez masek. Ale i nás cikánka za mírný obnos označila lóbcem na tvář. Rej doprovázela

kompletní dechovka Nákelanka. Většina domů měla připraveno pohostění a připitek. Jedno lepší než druhé, jakoby mezi sebou soutěžily. Když jsme přišli k č. p. 20, servírovala pohostění moje vrstevnice Zdena z okna kdysi ložnice, na kterou mám nezapomenutelné vzpomínky. Slíbil jsem jí, že o tom napíšu. Večer jsme šli s ženou na ples příkazských hasičů. Odešli jsme po srdce dojmavějším vystoupení příkazských senierek. Platících do té doby bylo jen 99. Je mi hasičů líto, že to nebude stačit ani na zaplacení hudby, která nejen podle mne za moc nestála. Zato večer na Hynkově nebylo ani jedno místo k sezení volné. Nakonec nám přistavili dvě židle ke stolu návštěvníků z Příkaz. Viděl jsem je na všech pochováváních basy, kterých jsem se zúčastnil. Celé pochovávání basy jsem natočil. Mělo tradiční aktéry a herecky skoro profesionální úroveň. Jen plačky se změnily. Bylo jich méně, zato o to hlasitěji nařikaly. Nevím, co měli za hudbu, bylo jich plně jeviště a hráli výborně. Skladby vhodné jak pro mladé, tak nás staříky.

Na závěr. Užijte si života, pokud to jde. A podporujte místní spolky, už třeba jen tím, že přijдете na jejich akce, které pořádat je čím dál víc složitější a nákladnější. Važte si toho, že to pro nás dělají.

Váš Standa Kovář

Přelom roku v klubu seniorů

Týden před vánočními svátky se víc jak dvacet seniorů vypravilo vlakem do hlavního města Prahy. Paní Míla Svozilová domluvila komentovanou prohlídku v Senátu ČR. Senátor Marek Ošřádal, bývalý starosta sousedního Nákla, pozval naše členy do Prahy a provedl je historickou budovou Senátu. Pochutnali si zde i na dobrém obědě. Během procházky Prahou paní Zdena Zbořilová představila účastníkům tohoto výletu mnoho zajímavostí našeho hlavního města.

24. ledna klub zahájil letošní činnost. Při tradičním zahájení nás starosta obce Jarek Sívek s místostarostou Jožkou Škrabalem seznámili s tím, co se v roce 2023 podařilo a jaké jsou plány pro rok letošní. Nechyběl ani připitek a dobrý zákusek ke kávě.

Od počátku roku, seniorky pod vedením Lenky Večeřové a Evy Prázdové, nacvičovaly taneční vystoupení, které zpestřilo některé plesy, případně v budoucnu přispějí do programu na jiných akcích. Na několika zkouškách jsem byl a mohu potvrdit, že jejich elán by mohly závidět i mnohem mladší ženy. A jedním z těch plesů byl i dvacátý ples seniorů, který se uskutečnil v sobotu 17. února. Zájem účastníků byl veliký a pobavit se přišlo víc jak dvě stě tancechtivých zájemců z naší obce, ale především ze širokého okolí. K tanci i poslechu hrála skupina Allegro manželů Hesových a taneční parket byl téměř vždy plný. Nechyběla ani bohatá tombola, za což musím všem dárcům a sponzorům upřímně poděkovat. Pozvání přijal a mezi našimi hosty se objevil i náměstek hejtmána Olomouckého kraje pan

Ivo Slavotínek a i on přispěl hodnotným darem do naší tomboly. Vystoupení senierek bylo odměněno obrovským potleskem. Bohatý výběr nápojů nám zajistili členové místního sokola a svého úkolu se zhostili na jedničku. Veliké poděkování patří i jim. Před začátkem plesu seniorky napekly spoustu vdolečků, nechyběly ani chlebičky, chuťovky a sladké trubičky. Všichni návštěvníci odcházeli se spokojeným úsměvem.

Plán akcí do měsíce června má klub připraven a bude se na co těšit. Nebudou chybět oblíbené cestovatelské přednášky ani návštěva několika pamětihodností města Olomouce.

Přeji všem našim členkám a členům mnoho spokojenosti a zdraví po celý letošní rok 2024.

Jaromír Tomanec

SRDEČNĚ ZVEME NA KONCERT POSTNÍ HUDBY

STÁLA MATKA LITUJÍCÍ

G. P. DA PALESTRINA, A. V. MICHNA Z OTRADOVIC,
V. K. H. ROVENSKÝ, J. J. BOŽAN A DALŠÍ

Petra Obšelová zpěv
Anna Endelová flétna
Kateřina Endelová flétna
Ivo Jančík loutna

V SOBOTU 23. BŘEZNA 2024 V 16 HODIN
KAPLE SV. CYRILA A METODĚJE PŘÍKAZY

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ.
Z VÝTĚŽKU PŘÍSPĚJEME NADACI PROF. VEJDOVSKÉHO.

VZPOMÍNKA NA KRÁSNÉ VELIKONOCE V PŘÍKAZÍCH PŘED 66 LETY

Jako kluci jsme museli chodit do kostela v Nákle. Naši kamarádi chodili do Římsko-katolického kostela a my jsme chodili do Československého Husitského domečku. V obou končily mše ve stejném čase.

Když jsme se setkali, oni měli jen obrázek a my jsme měli sáček s dobrotami; tak jsme se s nimi rozdělili. Dozvěděli jsme se tam, že uletěly zvony. Proto jsem poprosil svého tatínka, aby mi pomohl. A ten mi vyrobil KLAPAČ. A tak jsme chodili časně ráno klapat. Starší kluci byli tzv. obíhači a oběhli celou vesnici. Tím jsem se také později stal a celou obec jsem poznal. Na závěr bylo „vyklapávání“ a dostali jsme nějaké korunky, které jsme si spravedlivě rozdělili. Doma jsme neměli nějaké pokladničky, proto jsme to předali rodičům.

Vzápětí nato přišla velikonoční pomlázka. Můj táta chodil s velice příjemným usměvavým kamarádem panem Ličkou a složili si písničku. „Kázal pan Koudelný a pan Lička, aby byla štamprlička; nebude-li štamprlička, budou stačit dvě vajíčka, nebudou-li dvě vajíčka, bude stačit deci mlíčka, rem rem tatarem, zas se někdy zasmějem.“ Nikdy nepřišli opilí!!!

Můj táta byl nástrojař, všecko uměl, a tak, abych nechodil s proutky, mi udělal krásný barevný tatárek žluto červeně modrý a sdělil mi: „To ti, Zdenulo, vydrží věčně.“ Mám ho dodnes. Mám na něm krásné mašličky nejen od rodiny, ale také od vnoučátek.

O Velikonocích jsme obešli celou vesnici. Měli jsme plné tašky a už jsme to nemohli ani unést. Druhý den nám mama řekla: „Maruško, ti tvoji chlapci u nás nebyli a já na ně stále čekám.“

Tak jsme museli jít znova. Nikdy se nic nevyhodilo. Všechno se snědlo.

Tolik v krátkosti děda Zdeněk

Zimní pauza – TJ Sokol Příkazy

Ani v zimních měsících nezahálíme. Na konci ledna jsme uspořádali tradiční společenský ples, kterého se zúčastnilo 236 platících. K tanci hrála skupina ROXY a všichni se bavili až do ranních hodin. Na druhý den proběhl dětský karneval, kdy nám program zajišťoval šašek Viky, i tady byla účast dětí vysoká.

Také fotbalové týmy jsou v plném tréninku. Od měsíce ledna už všichni poctivě trénují. Dospělí hráči odjeli 3. týden v únoru na 4 dny na fotbalové soustředění do Karlova pod Pradědem. Hrají se přípravné zápasy, nejmenší jezdí hrát turnaje do hal.

Sezónu bychom měli začínat v březnu, konkrétně 23.3. domácím zápasem Áčka proti Střelícím. O týden později nás čeká domácí zápas Běčka proti Mladějovicím.

Za TJ Sokol Příkazy K. Hrubá

ZPRÁVY Z RADY

Vážení čtenáři, ve sloupku VÍTE, ŽE Vás chceme informovat o zajímavých věcech projednávaných Radou obce, která se pravidelně schází každých čtrnáct dní. Vybrali jsme pro Vás ty nejzajímavější:

Rada obce schválila:

- cenovou nabídku KM admin, Bílany, na organizační zajištění zadávacího řízení na dodavatele veřejné zakázky „Dokončení rekonstrukce ubytovacího zařízení Rolnické záložny“. Celková cena činí 72.600,- Kč vč. DPH
- žádost Mysliveckého spolku Příkazy, z.s. o příspěvek na činnost na rok 2024
- žádost SDH Příkazy, z.s. o pronájem velkého sálu, klubovny a restaurace Rolnické záložny za účelem konání plesu v termínu 9.2. až 11.2.2024, pronájem velkého sálu na ples za cenu 4.000,- Kč a k tomu bude připočtena cena za odebrané energie a služby, pronájem restaurace za cenu 1.000,- Kč bez DPH a k tomu bude připočtena cena za odebrané energie a služby a cena 200,- Kč za oxid uhličitý
- žádost SDH Příkazy, z.s. o pronájem restaurace Rolnické záložny v termínech 16.2. až 18.2.2024 a v termínech 1.3. až 3.3.2024 za cenu 1.000,- Kč bez DPH a k tomu bude připočtena cena za odebrané energie a služby a cena 200,- Kč za oxid uhličitý v jednotlivých uvedených termínech samostatně
- cenovou nabídku výkupu dříví pro Obec Příkazy na 1.Q.2024, kulatina topol 30 cm+, délka 2 m, 4 m za cenu 580,- Kč/m³, palivo topol 20 cm+, délka 4 m za cenu 150,- Kč/m³. Ceny jsou bez DPH za dříví na pni, tzn. náklady na těžbu a přibližování hradí kupující, celkové množství cca 200 m³
- smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení služebnosti mezi Obcí Příkazy a Správou železnic, st. organizace, Praha „Výstavba PZS (P7626) v km 12,594 trati Olomouc-Drahanovice“. Jedná se o vybudování zabezpečeného přejezdu přes železniční trať na plánovaném obchvatu komunikace pro odklonění zemědělské dopravy mimo zastavěnou část obce do střediska družstva. Správa železnic uvádí ve smlouvě termín výstavby přejezdu v měsíci 07-08/2024
- provedení monitoringu celé větve dešťové kanalizace od Obecního úřadu po zaústění do Cholinky, neboť po trase je několik propadlých míst, které by nasvědčovaly poškození kanalizace. Dešťová kanalizace byla vybudována asi před 100 lety, kdy bylo provedeno dláždění v obci.
- žádost spolku Lungta o připojení se k mezinárodní kampani „Vlajka pro Tibet“ dne 10.3.2024
- žádost paní M.H., Příkazy o poskytnutí příspěvku v částce 2.064,- Kč na látku, která poslouží na ušití pláště pro 6 koledníků tříkrálové sbírky na Hynkově
- smlouvu o editorství při prvotním naplnění Digitální technické mapy Olomouckého kraje mezi Olomouckým krajem a Obcí Příkazy
- cenové ujednání o dodávce tepelné energie pro rok 2024 mezi Zemědělským družstvem Unčovice a Obcí

Poplatky hrazené v roce 2024

Příkazy. Cena tepla pro rok 2024 je vypočtena v částce 384,45 Kč/ GJ bez DPH, což představuje cenu plynu 1845,45 Kč/MWh a dodávku předpokládaného množství tepelné energie ve výši cca 1210 GJ za rok 2024. Fakturována bude cena dle skutečného množství dodané energie a podle skutečné ceny plynu v roce 2024

- darovací smlouvu mezi Zemědělským družstvem Unčovice a Obcí Příkazy ve výši 6.000,- Kč na zajištění kulturní akce - ples seniorů v Příkazích, konaný den 17.2.2024.

Zpráva ze Zastupitelstva obce ze dne 8.2.2024:

- Zastupitelstvo obce Příkazy schválilo Rozpočet na rok 2024 jako vyrovnaný

- Zastupitelstvo obce Příkazy schválilo předání a převzetí polních cest C2, C3, C4, C13, C14, propustku P1, průlehů PRU1 a PRU2, cestního brodu, terénní úpravy TÚ, lokálního biocentra LBC 93, lokálního biokoridoru LBK 92, interakčních prvků IP5, IP6, IP8 a IP16, které byly pobočkou Olomouc realizovány na pozemcích uvedených ve schváleném návrhu pozemkových úprav, č. parcely 1449/1, 1635, 1636, 1637, 1643, 1648, 1649, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1658, 1659, 1661, 1666 a 1667 v katastrálním území Hynkov a č. parcely 589 v katastrálním území Skrbeň jako společné zařízení na základě schváleného návrhu pozemkových úprav. v k.ú. Hynkov do majetku obce Příkazy od Státní pozemkový úřad, Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3, IČ: 01312774 Celková účetní investiční hodnota ke dni jeho předání a převzetí činí 29.547.223,44 Kč včetně DPH

- Zastupitelstvo obce Příkazy schválilo Smlouvu mezi Česká republika - Státní pozemkový úřad, Husinecká 1024/11a, Praha 3 a Obcí Příkazy č. SPU 048573/2024 o udělení souhlasu k provedení stavebního záměru (stavby): realizace společných zařízení v k. ú. Příkazy - polní cesta HC1, HC2, HC3 a interakční prvky IP1- IP6 (Jedná se o obchvat obce pro zemědělskou dopravu. Po vybudování předmětné stavby a ukončení kolaudačního řízení bude stavba předána bezúplatně Obci Příkazy)

Josef Škrabal

PLÁN AKCÍ NA ROK 2024

BŘEZEN

- 2.3. (pá) Ples Spolku rodičů při ZŠ Náklo
- 16.3. (so) Josefovský košť vína
- 17.3. (ne) Vynášení Smrtky - vítání jara
- 21.3. (čt) Jarní dílničky + Den otevřených dveří ve škole
- 21.3. - 23.3. (čt-so) Výstava loveckých trofejí
- 23.3. (so) Divadlo na Hynkově
- 30.3. (so) Hanácké Velikonoce v Hanáckém muzeu v přírodě

DUBEN

- 5.4. (pá) Noc s Andersenem
- 12.4. (pá) Divadlo

- Poplatek za odvoz komunálního odpadu je stanoven Obecně závaznou vyhláškou obce Příkazy 4/2022, o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci takto:

Objem nádoby:	Výše poplatku za 1 svoz
120 l	90,00 Kč
240 l	180,00 Kč
1100 l	825,00 Kč

Poplatek za odvoz komunálního odpadu se v roce 2024 platí podle počtu svozů popelnic v roce 2023.

Počet svozů popelnic za rok 2023 Vám sdělí pracovníce obecního úřadu.

Tel.585 967 306, e-mail: obec@prikazy.cz.

- **Místní poplatek ze psů** je stanoven Obecně závaznou vyhláškou č. 4/2023 na **100 Kč za jednoho psa**. Za druhého a dalšího psa 100 Kč. Místní poplatek ze psů je splatný nejpozději do 30.6.

- **Stočné pro občany části Příkazy** je stanoveno na 46 Kč/m³ včetně DPH. V případě, že není prováděno měření odebrané vody, určí se množství odváděných odpadních vod podle směrných čísel roční spotřeby vody. Na jednu osobu se počítá spotřeba 35 m³. **Stočné činí 1610 Kč/osoba/rok** (35 m³ x 46 Kč/m³). Platbu hradí majitel nemovitosti. Vlastníkům nemovitosti, kterým je voda do nemovitosti dodána pouze vodovodem je stočné vypočítáno podle vyúčtování vodného.

- **Stočné pro občany části Hynkov** je stanoveno na 30 Kč/m³ včetně DPH. Na jednu osobu se počítá spotřeba 35 m³. **Stočné činí 1050 Kč/osobu/rok** (35x30).

Poplatky je možné hradit hotově na OÚ Příkazy nebo bezhotovostně.

Číslo účtu 152 869 135/0300, variabilní symbol - číslo domu.

Ve středu 10.4. v době od 14:00 – 16:00 hod. se vybírají poplatky na Hynkově.

CO NOVÉHO u našich sousedů

V této rubrice bychom Vás chtěli informovat o tom, co je nového za hranicemi naší obce u našich sousedů.

Naše obec je součástí Mikroregionu Litovelsko, MAS Moravská cesta a Spolku pro hubení kalamitních komárů. Spolupráce, výměna zkušeností a zapojení se do společných projektů je pro naši obec velmi důležitá a přínosná.

Kulturní a sportovní akce:

(aktuální informace o konání akce si prosím ještě ověřte na webových stránkách obce nebo u organizátora akce)

Náklo (www.naklo.cz)

- 2. 3. Ples ZŠ Náklo, Záložna Příkazy
- 9. 3. Výstava J. Štreita - Ze tmy ke světlu
- 10. 3. Divadlo
- 16. 3. Sběr kovového šrotu
- 22. 3. Rockový ples, pořádá T.J. Sokol Náklo
- 24. 3. Jarní výstava Chození s lítečkem
- 30. 3. 1. jarní zmrskání (zábava) Lhota
- 6. 4. Binec
- 13. 4. Cimbállovka Záletníci
- 19. 4. Výstava ČSCH Mezice (19. - 21. 4.)
- 27. 4. Tvořivá kavárna
- 30. 4. Slet čarodějnic

Střeň (www.stren.cz)

- 23.3. Jarní řez révy
- 6.4. Uklidme Česko
- 4.5. Nohejbalový turnaj

Skrbeň (www.skrben.cz)

- 9.3. MDŽ-Seniorklub na sále
- 23.3. Rockples na sále
- 13.4. Uklidme Skrbeň – Močidlo
- 20.4. Bazárek na sále
- 27.4. Pálení čarodějnic-Močidlo

Kruh vážné hudby ve Skrbeni

- 15.- 17.3. Guarneri Trio
 - 4.- 5.5. Kristina Fialová - Anna Paulová
 - 15.- 16.6. Listina ml. Lukáš Kolek - saxofon
- Přesný termín je známý vždy až 2-4 týdny před koncertem.*

Senice na Hané (www.senicenahane.cz)

Josef Škrabal

STATISTIKA

Počet obyvatel 1. lednu 2023 - 1317 občanů

V průběhu roku 2023 se:

narodilo	10 dětí
zemřelo	15 občanů
přistěhovalo	33 občanů
odstěhovalo	23 občanů
přestěhování v rámci obce	21 občanů

Počet obyvatel k 31. prosinci 2023 - 1322 občanů

K 1.1.2024	Počet občanů	ženy	muži
Příkazy	996	504	492
Hynkov	326	166	160
Celkem	1322	670	652

Průměrný věk obyvatel v Příkazích a Hynkově je 40,61 roků.

V roce 2023 se narodilo celkem 10 dětí:

v Příkazích 9 dětí, v Hynkově 1 dítě:

z toho 4 kluci a 6 děvčátek.

V roce 2023 zemřelo celkem 15 občanů,

z toho 15 v Příkazích a 0 v Hynkově.

Osvětová beseda Velká Bystřice uvádí

Michaela Doleželová a Roman Vencel

S hlavou v oblacích

Režie: František Jakub Denk a Pavel Dorazil

ZÁLOŽENSKÝ DŮM PŘÍKAZY
PÁTEK 12. 4. 2024 OD 18:30

Vstupné dobrovolné

Osoby a obsazení:
Boss: Pavel Dorazil

Melody Parkerová, letuška United Airlines
Růžena Dobrotková

Rasha Ines M'Barka, letuška Fly Emirates
Helena Dorazilová

Stacy Davisová, letuška British Airways
Michaela Kotěšovská

William Trenton, druhý pilot British Airways
Ivan Kakula

www.obvb.cz

Technická spolupráce:
Hudba: Ivan Kakula
Světla a zvuk: Denk, Flieger
Supervize: Tomáš Hradil
Foto a grafika: Tomáš Pospíšil
fott-me-bavi.cz

Nositelé autorských práv zastupuje DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura z.s. - se sídlem v Praze, Krátkého 143

Psáno pro paní Zdenu

Když při letošním masopustním reji na Hynkově došel průvod k domu č. p. 20, viděl jsem, jak z okna tam podává občerstvení moje bývalá spolupracovnice z kravína paní Zdena, z téhož okna, které patřilo kdysi k ložnici jejich tchánů a kde já opilý trpěl na ustlaných manželských postelích. Ona sama se později do domu přivdala, takže si to nemůže pamatovat.

Bylo to v sedmdesátých letech minulého století. Součástí mého obvodu byl i Hynkov. Měli jsme to tam s ženou rádi, jezdili jsme na kolech s dětmi ke splavu, a když pantáta Velfl donesl ženě první sněženky, jezdili jsme tam se známými tu jarní krásu obdivovat. Příkazské družstvo tam mělo kravín. Rád jsem sem jezdil. Pracovali tu samí dobří lidé. Stájníci pantáta Stanin Dohnal a druhý pan Přidal, kterému říkali Kaláb. A pak 8 dojček, které nejen dojily, ale krávy musely i nakrmit a ošetřit. Vzpomínám na paňmámy Lónovou, Přidalovou, Opletalovou, Hlouškovou, Peřinovou, Skácelovou a Konopkovou. Nebylo náhodou, že kravín měl v družstvu nejvyšší užítkovost. Když jsem tam poprvé prováděl zákrok, dali mi na umytí jakousi nahnědlou vodu. Myslel jsem, že je špinavá, ale oni, že jinou nemají, že ji dokonce pijí. Tehdy bylo na Hynkově přes sto prasat a k tomu v každém domě jedna nebo dvě kozy. S těmi kromě porodů nebýval problém, ale prasata se musela každý rok naočkovat proti července. Ale i tak bývalo onemocnění červenkou kromě zánětu plic v důsledku chřipky nejčastějším akutním případem v pohotovostních službách. Časté bývalo i začervenění, osteomalacie (měknutí kostí) nebo svrab. Na ten psali zvěrolékaři chovatelům potvrzení a ti pak nemuseli odevzdávat na obec krupon (hřbetní kůži). Vzácné byly otravy, zejména solí nebo dusitany. Kromě toho jsem měl tehdy v obvodě i Senici, Náměšť n. H. a Loučany. Byly to velké vesnice, v každé bylo po domech minimálně 300 prasat, v Náměšti dokonce 400. Všechny bylo na jaře třeba navakcinovat proti července. Veterinární služba byla státní a stát platil chovatelům i tu vakcinaci. Chovatel neplatil nic, většina chovatelů však byla generací do r. 1951 soukromých zvěrolékařů vycvičena a věděla, co se patří. Měl jsem k dispozici veterinárního technika padesátníka Jožku ze Lhoty. Ten to musel všechno zvládnout. Tentokrát však za mnou přišel, ať mu s vakcinací pomůžu, že musí s manželkou do řepy (pletí a jednocení cukrovky, tehdy nebylo jednoklíčkové semeno). Netroufl jsem si odmítnout a slíbil, že navakcinuju aspoň Hynkov. Věděl jsem, že jeho žena je nekompromisní. Vzpomněl jsem si, jak jsem loni použil v Senici novou, živou vakcinu, kterou lze ale použít jen u prasat do váhy 30 kg. U těch větších se mohla použít jen dosud používaná umrtvená vakcína. A v Senici bylo těch těžších skoro 50%. A jejich chovatelé na druhý den volali na veterinární středisko do Litovle, že navakcinovaná prasata onemocněla červenkou (přestala přijímat krmivo, měla po sobě červené fleky

a vysokou horečku). Vybral jsem ve veterinární lékárně v Holicích všechny zásoby penicilínu a jel je zavézt Jožkovi, ať prasata ošetří. Nebyl doma, údajně měl dovolenou, ale sousedé mě řekli, že je s manželkou na řepě. Jednocení byl tehdy dobře placený výdělek. I já se nechal jednou nalákat a agronom Sláva Vaca mi vyměřil tři dílky. Za ně bylo tolik, že jsem ty peníze nevydělal ani za měsíc včetně nočních služeb. Nebylo to ale jen tak. Řepa se musela přesekat, vyjednotit a dvakrát okopat. Jako vdovec se třemi dětmi jsem nikdy neměl peněz nazbyt. V katastru u Senice byly tehdy skoro kilometr dlouhé řádky. Tu práci jsem znal z doby soukromého hospodaření mých rodičů. Řekl jsem si, ať děcka vidí, jak jejich rodiče museli kdysi pomáhat. Na argumenty, že jejich kamarádi to nemusí, jsem neslyšel. Se syny jsme postupovali společně a navzájem si vypomáhali. Dcera byla zručnější a vždy nám utekla. To, že nedošla až na konec, mi neřekla a já musel její nedodělky vyjednotit až při okopávání. Když se mi Jožku podařilo na poli najít a já mu sdělil, že musí v Senici všechna nemocná prasata ošetřit penicilínem, ohlásila jeho žena kategoricky, že nikam nepůjde, že má dovolenou. Nedovolil jsem si protestovat, protože paní vypadala nazlobeně a já měl strach, aby mne nevzala motykou. A tak jsem musel Senici s penicilínem obejít sám. U té vakcinace býval pracovník obce, který vedl evidenci a nějaký pomocník k případné fixaci zvířete. U mé domluvy s Jožkou byl příkazský zootechnik Zdenek, vysoký černovlasý fešák s velkou jizvou ve tváři (nebyla od meče, ale v dětství ho kousl do tváře ne pes, ale kůň). Vypadal jak Joffrey - hrdina z tehdy promítaného filmu o Angelice. Zdenek každou neděli odpoledne zpíval s kapelou na čajích v Řepčině U kapličky. Měl hodně cítělek a když zpíval Hálovu píseň Očenáš nebo Lapalomu, děvčata šlela.

Počasí ten den nebylo nic moc. Po nočním dešti samé kaluže. Přijeli jsme se Zdenkem do Hynkova na kolech v osm hodin. Z kravína jsme vyzvedli pantátu Přidala a ten přizval svého kamaráda Stanina Dohnala. Zatímco Zdenek psal seznam, pomocníci mi otevírali dvířka prasečích chlívků a pozorovali, jak se s prasaty honím, než jim píchnu pod kůži vakcínu. Většina chovatelů byla doma a už čekala s čtvrtkami. Byly různé, zelené, hnědé, bílé nebo čiré. Já pil jen ty čiré, což byla vodka nebo slivovice. Kde nebyl nikdo doma, nechali otevřeno a pohoštění nachystané v okně chlívků. Když jsme skončili, bylo jedenáct hodin. Šli jsme kolem obchodu, kde moji partáci nakoupili za vybrané peníze lepší alkohol. Pár flašek gruziňáku a jednu Plisku, (více jich obchodník neměl). I když se mi po víc jak dvaceti čtvrtkách točila hlava, chtěl jsem jet domů. Ale pantáta Kaláb mne přesvědčil, ať jdu k nim, že manželka není doma, jela do města a my si teď dáme do nosu tím kvalitním nakoupeným alkoholem. Zasedli jsme u nich v kuchyni, hospodář donesl ze špiže dvě sklenice masa, jedna s pečeným, druhá s uzeným. Tehdy nebyly lednice a celá zabijačka se uchovávala ve speciálních sklenicích, masovkách. Díval jsem se, jak moji komplici s chutí

pojídají pečené a uzené maso, vypili toho daleko víc a nic jim nebylo. Udělalo se mi špatně, vyběhl jsem na dvůr a do chléva a zbavil se dosud nevstřebaného alkoholu. Když jsem se vrátil, udělal mi hospodář kávu a uložil do ložnice na ustlané a zeleným přehozem pokryté postele. Dával jsem pozor, abych těmi ledabyle umytými gumáky neušpinil peřiny. Už jsem skoro usnul, když se se mnou znovu zatočil svět a já ve chlévě vyl jak šakal. Polekal jsem tak prasata, která z chlívků málem nevyskočila, a kozy, které při mém vytí lezly po zdi. Jedna se utrhlala a vyběhla na dvůr. To neměla dělat. Když ji mí kumpáni z kuchyně uviděli, rozhodli, že ji uklidní alkoholem. Dotáhli ji do kuchyně a tam do ní nalávali Sloviňak. Údajně, co snese. Já se toho ale neúčastnil. Usnul jsem v ložnici a probudil mne až nářek hospodyně, která se vrátila z města. Vyhnala z kuchyně partu i s ospalou kozou. Když našla mne ležícího v gumákách v peřinách, nevyhnala mne, ale politovala: „vás chudáčku ti lumpi opili, ohřeju vám slepičí polévku, ta vás postaví na nohy.“ A postavila. Na kole jsem dojel domů bez úrazu. Paňmáma Přidalová na mne držela. Pocházela z Červenky a její bratr dělal zootechnika v Rénotech. O něm jsem v našich novinách už psal, jak dosídlil po válce usedlost svého kamaráda, odsunutého Němce. Malou sympatickou usedlost na konci obce směrem k Dětrichovu. Do Rénot jsem často jezdil, když jsem zastupoval svého střeňského kolegu Dohnala. A bratr paní Přidalové nechal sestru vždy pozdravovat.

Myslel jsem, že vím, kdo v kterém domě na Hynkově bydlí, ale bohužel se situace změnila. Změnili se vlastníci, a i když potomci zůstali, často s jiným příjmením. A podobně je to i s ostatními obcemi mých bývalých obvodů. Přesto, když jedu kolem, nostalgicky říkám ženě, „tady jsem dělal císařský řez u prasnice, tam jsem roztáčel dělohu u krávy, tam mne držel pes v šachu, když hospodáři nebyli doma a na té samotě jsem byl u koliky koně, kterému nešlo už pomoci.“ Tož jestli dožiju, napíšu příště do našich novin nějakou další vzpomínku.

Váš Standa Kovář

Foto z ostatků

Ostatkê na Hané již popáté...

Víte, kde se mohou jednou za rok sejít medvěd, smrtka, farář, řezník, beran a muchomůrka červená a společně si pochutnat na čerstvé jitrnici nebo tlačence? Přece na Kameníčkově gruntě při oslavách konce masopustu, kterému na Hané od nepaměti říkají Ostatkê. Někteří ze starších občanů mají jistě svoji osobní vzpomínku na tradiční ostatkovou obchůzku dědinou, která se v Příkazích konala – rok co rok – až do 60. let 20. století. Po více než půl století, v roce 2019, se Hanácké muzeum v přírodě rozhodlo na tuto pozoruhodnou tradici navázat; v sobotu 3. února 2024 se tak zde uskutečnily hanácké ostatky s předáváním ostatkového práva v novodobé historii již popáté.

Hanácké muzeum v přírodě připravilo na první sobotní únorový den bohatý program, kterým slovem doprovázel pracovník muzea Josef Urban (autor těchto řádků). Návštěvníci se v průběhu celého dne postupně seznámili se smyslem a původem ostatků v hanácké lidové kultuře, dozvěděli se něco více o řeznících a zabíjačkách nebo se na vlastní oči pokochali umem řezníka Jana Vací při jeho četných ukázkách řeznického umění. A kdo si vystál dlouhou frontu u stánků, mohl zakoupit a ochutnat čerstvé jelito, jitrnici, tlačenu, škvarky, zabíjačkovou polévku (prdeláčku) nebo další vepřové speciality.

Kromě zabíjačkových produktů se návštěvníci mohli v kuchyni Kameníčkova statku těšit opět na smažení a ochutnávku tradičních božích milostí. Nebylo zapomenuto ani na děti, které si ve vedlejší místnosti jistě rády vyrobily a ozdobily vlastní masopustní škrabošku nebo pomocí slámy, papíru a lepidla vytvořily ostatkovou pokrývku hlavy. A kdo neměl jídla, pití i tvůrčích aktivit stále dost, mohl se zaposlouchat do výkladu o Kameníčkově gruntu „tetiny“ Zdeny Zbořilové z Příkaz. A to samozřejmě v hanáčtině.

Krátce po půl dvanácté se postupně na dvoře Kameníčkova gruntu začali scházet krojovaní Hanáci i různé masky a maškary; zmiňme alespoň zástupce medvěda, smrtky, cikánek, klaunů a šašků nebo pohádkových a nadpřirozených bytostí včetně představitele Hromnic. Nechyběl opět ani člen předrevolučního Sboru národní bezpečnosti. Desítky masek a maškar se s krojovanými Hanáky v čele se stárkem a stárkovou krátce před dvanáctou hodinou společně vydali - za doprovodu dechové hudby Nákelanka, místních obyvatel i návštěvníků - z muzea po návsi k obecnímu úřadu pro ostatkové právo.

V pravé poledne zástupce chasy - stárek Miroslav Hrabčík - zaklepal na dveře obecního úřadu. O chvíli později se v nich objevil starosta Jaroslav Sivek s ostatkovým právem. Po krátkém vyjednávání nakonec chasa ostatkové právo za určitých podmínek získala a ujala se několikahodinové vlády nad hanáckou obcí. Nebylo by to však ono, kdyby stárek „hanáckê“ nezavzpomínal na minulý rok a pochválil i pokáral v žertovném duchu nejvyššího představitele obce. Za domnělé hříchy následně starosta vyfasoval „feróló“ na

zadni partie okamžitý trest. Zároveň s tím propuklo veselí s tancem, zpěvem, ale i dobrým jídlem a pitím.

Ostatkový průvod se následně vydal na tři předem připravené zastávky u jednotlivých příkazských gruntů. První zastávka se uskutečnila na gruntu čp. 65, který obývá místostarosta Josef Škrabal, druhá na gruntu Jiřího Kašíka (čp. 48) a nakonec masopustní obchůzka zavítala do nejstarší části obce, do městečka, k panu Radku Pučálkovi (čp. 37). Na každé zastávce měl stárek Miroslav Hrabčík přichystanou žertovnou řeč, která mířila v pozitivním i negativním smyslu na hostitele a jeho rodinu. Vzápětí proběhla, za přihlížení desítek návštěvníků a místních obyvatel, okamžitá exekuce feróló – dřevěnou plácačkou – na pozadí domnělých hříšníků (deset ran vzduchem chlazených). A poté následoval tanec a hodně pití, jídla, zpěvu...

Po návratu z obchůzky pokračoval na Kameníčkově gruntu program i odpoledne. Krátce po čtrnácté hodině došlo k vyplácení zaměstnanců a spolupracovníků muzea. Postupně tak Josef Urban, Josef Vacek a Denisa Vacová dostali zasloužený výprask. Kromě vyplácení byly také – pod vedením předsedkyně soutěžního výboru Boženy Mikolajczykové – vyhlášeny výsledky druhého ročníku soutěže o nejlepší masku či maškaru. V kategorii dětí a mládeže zvítězila dvojice dětí představující vojáky starého mocnářství. Naopak v kategorii dospělých si odnesl zaslouženě první místo „Děda Mráz“. Nutno podotknout, že tentokrát neuplatnil svůj um a teplota vzduchu se pohybovala po celý den několik stupňů nad nulou.

Závěr akce na Kameníčkově dvoře obstarala ukázka půlnočního pochovávaní basy v podání Hynkováků v čele s neopakovatelným „velebničkem“ Ludkem Zatloukalem a jeho kostelními pomocníky Stanislavem Hejtmanem a Jiřím Běhalem. Imitace pohřebního obřadu zesnulé paní Basy včetně nezbytných plaček patřilo k vyvrcholením celého programu, který byl zakončen předáním ostatkového práva stárkem zpět místostarostovi obce Josefu Škrabalovi. Vláda se opět vrátila na další rok do rukou volených zástupců obce.

A co říci závěrem? Velké poděkování za průběh celé akce patří organizátorům z řad zaměstnanců a spolupracovníků muzea, krojovaným Hanákům, maskám či maškaram; ti všichni jako zaslouženou odměnu dostali vstup do areálu muzea zdarma. Velký dík patří také zástupcům obce, dechové hudbě Nákelanka, ale i místním občanům, kteří museli krátkodobě strpět některá dopravní omezení. A nakonec děkujeme i stovkám návštěvníků muzea. Tak zase za rok, v roce 2025 a v ještě v hojnějším počtu! Protože i zde platí Coubertinovské olympijské heslo: „Není důležité vyhrát, ale zúčastnit se“. A ještě společně dodejme: „Nejlépe v maskách či maškarních převlecích“ 😊

Josef URBAN
Hanácké muzeum v přírodě

Obec Příkazy

783 33 Příkazy 125

e-mail: obec@prikazy.cz , tel 585967306

IČ: 00228711, DIČ: CZ00228711

Obec Příkazy

přijme technického zaměstnance obce

Místo výkonu práce: V působnosti Obce Příkazy

Požadavky pro vznik pracovního poměru:

- spolehlivost, samostatnost a iniciativní přístup k práci
- občanská bezúhonnost
- loajálnost vůči zaměstnavateli
- manuální zručnost, technické a opravárenské dovednosti
- zdravotní způsobilost pro práci ve venkovním prostředí, fyzická zdatnost
- řídičský průkaz skupiny B
- technické zkoušky či školení výhodou (svářečské, elektrikářské, motorová pila, obsluha minibagru a smykového kolového nakladače)

Náplň práce:

- práce při údržbě, budování a správě majetku obce, údržbě zeleně a úklidu obce

Platové zařazení:

- 5. platová třída dle Nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů

Bližší informace:

- Bližší informace poskytnete Ing. Sívek Jaroslav, starosta obce, tel.: 723395604 , e-mail : starosta@prikazy.cz

Předpokládaný termín nástupu: 1.4.2024

Uchazeči předloží strukturovaný životopis, který musí obsahovat tyto náležitosti:

- jméno, příjmení, titul
- datum a místo narození, místo bydliště, číslo občanského průkazu
- údaje o dosavadních zaměstnáních, odborných znalostech a dovednostech zvláště vhodných pro požadovaný druh práce
- doklad o nejvyšším dosaženém vzdělání
- výpis z rejstříku trestů
- kontaktní spojení
- datum a podpis uchazeče

Příhlášky zasílejte nejpozději do 15.3.2024 do 12:00 hod. na adresu:

Obec Příkazy, 783 33 Příkazy 125.

Vyhlášovatel si vyhrazuje právo nevybrat žádného z uchazečů.

Ing. Sívek Jaroslav
starosta obce

Výsledky Tříkrálové sbírky 2024 v jednotlivých obcích

Tříkrálová sbírka proběhla v 58 místech našeho regionu:

Litovel	128 593	Kozov, Blážov, Kadeřín, Svojanov	10 234
Chořelice	13 548	Kovářov	2 817
Nasobůrky	15 288	Podolí	5 628
Viska	5 331	Olešnice	4 450
Tři Dvory	11 028	Jeřmaň	3 540
Rozvadovice	6 151	Doly, Bezděkov	5 247
Unčovice	14 564	Náklo	37 929
Březové	6 850	Mezice	12 223
Myslechovice	16 856	Lhota n. M.	4 136
Savin	6 304	Skrbeň	35 326
Nová Ves	9 254	Příkazy	39 065
Červenka	53 844	Hynkov	10 809
Pňovice	10 892	Dubčany	16 578
Střeň	4 530	Loučka	16 238
Mladeč	11 819	Vilémov	17 360
Bílá Lhota, Pateřín	6 620	Olbramice	10 448
Hradečná	6 284	Bilsko	9 895
Měnik	5 970	Haňovice	14 461
Řimice	10 753	Kluzov	4 085
Hrabí	6 700	Cholina	20 579
Měrotín	14 047	Senice	53 472
Slavětín	8 274	Čakov	9 460
Luká	22 745	Odrlice	9 616
Veseličko	5 350	Senička	12 990
Ješov	7 220	Náměšř	101 027
Bouzov	26 293	Loučany	31 268
Hvozdečko	5 150		

Celkem bylo vykoledováno: 939 148 Kč

Sbírka probíhá také online a lze do ní ještě přispívat na www.trikralovasbirka.cz, zadáním poštovního směrovacího čísla vaší obce a potvrzením zvoleného příjemce daru – Charity Šternberk (výtěžek bude následně rozdělen jednotlivým střediskům: Šternberk, Litovel a Uničov).

Darovaná částka v hotovosti byla po rozpečetění a přepočítání pokladniček na jednotlivých městských nebo obecních úřadech následně odeslána na centrální charitní konto u České spořitelny. Z centrálního konta budou peníze rozděleny do regionů na schválené projekty jednotlivých místních charit a na humanitární pomoc u nás i v zahraničí. Výnos Tříkrálové sbírky je z největší části tradičně věnován na podporu záměrů pro lidi v nouzi na území ČR. Jde o různé formy pomoci pro seniory, matky dětmi v tísni, lidi s postižením, bez domova, sociálně vyloučené či ohrožené vyloučením. Desetina výtěžku je určena na pomoc rozvojových projektů do zahraničí (např. na udržení zdrojů obživy nebo vzdělávání), případně jako rezerva pro případ humanitárních katastrof.

V roce 2023 se podařilo získat v našem litovelském regionu částku 904.718 Kč. Část sbírky, určenou pro vlastní projekty Charity, jsme použili na spoluúčast při obnově vozového parku, nákup automobilu, podpora provozu MC Rybička Litovel, podpora domácí hospicové péče Hospice na Sv. Kopečku. Jako každý rok jsme poskytli také přímou pomoc rodinám a osobám v nouzi.

Děkujeme za Vaši štědrost. Stejně děkujeme všem, kdo nám s Tříkrálovou sbírkou pomáhali.

Charita Šternberk, středisko Litovel

Uzávěrka příštího čísla: 15.4.2024